

Informācija presei
Tūlītējai publicēšanai

Bezpajumtniecības apkarošanas koordinēšana Eiropā: pavērsiena Eiropas Vienprātības konference bezpajumtniecības jautājumos 9. un 10. decembrī Briselē

Gaisa temperatūrai pazeminoties un cilvēkiem bez pajumtes cīnoties ar ziemas apstākļiem, Eiropas Savienības Padomes Beļģijas prezidentūra 9. un 10. decembrī Briselē rīko Eiropas Vienprātības konferenci bezpajumtniecības jautājumos. Šī būtiskā tēma ir iekļauta 2010. Eiropas gada cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību galveno jautājumu klāstā. Vienprātības konference ir ES Padomes Beļģijas prezidentūras iniciatīva, kuru organizē Eiropas Komisija un *FEANTSA* (Ar bezpajumtniekiem strādājošo nacionālo organizāciju Eiropas federācija). Bezpajumtniecība ir Beļģijas prezidentūras galvenā prioritāte sociālās sfēras ietvaros, un ES ir apņēmusies paplašināt to iniciatīvu loku, kas palīdz apkarot bezpajumtniecību.

Bezpajumtniecība vēl aizvien ir viena no Eiropas problēmām, un bez pajumtes palikušo iedzīvotāju sastāva raksturs mainās. Stereotipisks bezpajumtnieks ir vientuļš pusmūža vīrietis, kurš guļ zem klajas debess. Taču bez pajumtes palikušo personu skaitam aizvien biežāk pievienojas jaunieši, sievietes, izjukušu ģimeņu upuri, imigranti un patvēruma meklētāji. Bezpajumtniecība negatīvi ietekmē kā pašus bezpajumtniekus, tā arī sabiedrību kopumā. Neskatoties uz daudzu dalībvalstu panākumiem šajā jomā, ir nepieciešams izveidot politikas atbalsta un koordinēšanas mehānismu ES līmenī. Bezpajumtniecības definīcija dalībvalstīs ievērojami atšķiras, turklāt arī datu apkopošana un izplatīšana ir ļoti nevienmērīga. Lai ES izveidotu kopēju struktūru, kas ļautu atbalstīt un monitorēt dalībvalstu politikas izveidi bezpajumtniecības apkarošanai, ir nepieciešams risināt šo problēmu.

Bezpajumtniecības problēmas risināšanas iniciatīvu pilnveidošana

Dažu pēdējo gadu laikā ES stratēģija bezpajumtniecības apkarošanai ir piedzīvojusi svarīgas izmaiņas. Bezpajumtniecības apkarošana ir kļuvusi par prioritāti, jo tā ir ES Sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģijas ievērojama sastāvdaļa. Par pamatu ņemot ES Sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģiju, Eiropas Savienība koordinē un veicina dalībvalstu pasākumu kopuma un politikas attīstību, lai apkarotu nabadzību un sociālo atstumtību.

2010. gada Kopējais ziņojums par sociālo aizsardzību un sociālo iekļaušanu, kas ir galvenais ES nabadzības apkarošanas darba līdzeklis, aicina dalībvalstis izveidot stratēģijas, kuru centrā būtu:

- novēršanas pasākumi kā rentablākais bezpajumtniecības apkarošanas veids. Īpašs uzsvars tiek likts uz to, lai samazinātu gadījumus, kad cilvēki tiek izlikti no mājokļiem, kā arī lai līdz minimumam samazinātu situācijas, kad cilvēks bez pajumtes lūdz palīdzību, bet sabiedriskās institūcijas viņam to nesniedz;
- vienkāršu pagaidu/krīzes mājvietu nodrošināšanas vietā - visaptverošas progresijas politikas izveide, kas palīdz cilvēkiem pārcelties uz atbalstītu un/vai pastāvīgu mājvietu;
- pieejas "vispirms mājvieta" izveide, kuras ietvaros indivīdiem tiktu piedāvāta stabila mājvieta kā galvenā prioritāte, kaut arī tiek ieteikts nepārvērst to pieejā "tikai mājvieta" gadījumos, kad cilvēkiem nepieciešama papildu palīdzība;
- uzlabota pārvaldība, kuras galvenie elementi ietvertu: spēcīgu atbilstošās sabiedriskās institūcijas vadību, efektīvu visu galveno ieinteresēto pušu līdzdalību un vienprātību saskaņotās stratēģijas jautājumā.

Eiropas Parlaments arī uzņēmies vairākas nozīmīgas iniciatīvas bezpajumtniecības jautājuma risināšanā, kuru skaitā ir 2008. gadā pieņemtā Rakstiskā deklarācija, kurā Padome tiek aicināta vienoties par visas ES apņemšanos izbeigt bezpajumtniecību uz ielām līdz 2015. gadam. Šā gada oktobrī Reģionu komiteja nopublicēja atskaiti, norādot, ka bezpajumtniecības apkarošanai jākļūst par ES sociālās iekļaušanas politikas un it īpaši jaunās, pēc Lisabonas līguma pieņemšanas posma Eiropas 2020 stratēģijas prioritāti.

Veiksmīga Vienprātības konferenču pieeja

Politikas koordinēšana bezpajumtniecības apkarošanai ES prasa vienprātību, kas ļautu veidot visās dalībvalstīs efektīvi darbojošos politiku. Vienprātības konferences, kas sākotnēji bija veselības un tehnoloģijas nozaru problēmrisināšanas stratēģijas, ļauj visiem dalībniekiem kopīgi izprast problēmas, lai izveidotu visaptverošu politiku. Vienprātības konference tiek rīkota kā atklāta izmeklēšana, kuras centrā žūrijai tiek uzdots izvērtēt sociāli strīdīgu tēmu. Eksperti konkrētajā sfērā iesniedz

žūrijai pierādījumus, un žūrijai ir iespēja uzdot jautājumus, pēc tam aiz slēgtām durvīm izvērtējot pierādījumus un iesniedzot pārskatu par gūto rezultātu.

Vienprātības apspriedes tikai nesen sāka izmantot sociālās politikas un it īpaši bezpajumtniecības jautājumu risināšanai. Eiropas Vienprātības konference bezpajumtniecības jautājumos ir pirmā Eiropas līmeņa vienprātības konference sociālajā sfērā. Tā ir kopīga procesa daļa, kura ietvaros tiek identificēta efektīvāka darba kārtība visā ES, kas atbalstītu bezpajumtniecības apkarošanu dalībvalstīs. Tas ļaus ES izveidot saistošāku stratēģiju.

Sešas galvenās tēmas: daudzpusīgas grupas sniegtais rezultāts

Vienprātības konference aplūkos sešus galvenos ar bezpajumtniecību saistītos jautājumus, kurus Sagatavošanas komiteja būs izvēlējusies pirms konferences sākuma. Komiteju veido dažādas puses, kas ieinteresētas bezpajumtniecības apkarošanā, un ietver bezpajumtniekus, valdības pārstāvjus, NVO pakalpojumu sniedzējus un akadēmiķus. Aplūkojamās tēmas: (1) ko nozīmē bezpajumtniecība, (2) vai bezpajumtniecības izbeigšana ir sasniedzama, (3) vai pieeja, kas saistīta ar mājokli, ir efektīvāks problēmas risināšanas veids, (4) kā parūpēties par to, lai bezpajumtniekiem būtu teikšana politikas izveidē, (5) cik lielā mērā cilvēkiem būtu jāļauj izmantot bezpajumtniecības pakalpojumus neatkarīgi no viņu juridiskā statusa vai pilsonības, (6) un kas būtu jāiekļauj vispārējā ES stratēģijā.

Sagatavošanas komiteja ir arī iesaistījusi trīs ekspertus, kuriem Vienprātības konferencē būs jāsniedz rakstiski pierādījumi katrā no galvenajiem jautājumiem. Septiņiem neatkarīgās žūrijas locekļiem, kurus arī izvēlējās Sagatavošanas komiteja, un konferences dalībniekiem (aptuveni 400 cilvēkiem) būs iespēja uzdot ekspertiem jautājumus par viņu sniegtajiem pierādījumiem.

Papildus ekspertu pierādījumiem žūrija izmantos arī starptautiskas bezpajumtnieku sniegtas konsultācijas, kuras nodrošinājusi organizācija *Front Commun des SDF* (nacionāla bezpajumtnieku un agrāk bez pajumtes bijušo personu platforma Beļģijā). Konsultāciju mērķis ir gādāt par to, lai žūrijai būtu iespēja iepazīties ar viedokļiem, kurus pārstāv bezpajumtniecību pieredzējuši cilvēki, kā arī lai šie uzskati tiktu iekļauti secinājumos par galvenajiem jautājumiem.

Žūriju veido sociālās sfēras eksperti, kuri specializējas ar bezpajumtniecību nesaistītās jomās un kuri ir nodemonstrējuši savu ētisko nostāju Eiropas līmenī. Žūrijas priekšsēdētājs ir Franks Vandenbruks (Frank Vandenbroucke), Beļģijas Senāta loceklis, savukārt jurists cilvēktiesību jautājumos Alvaro Žils-Robless (Álvaro Gil-Robles), bijušais Eiropas Padomes Cilvēktiesību komisionārs, darbosies kā priekšsēdētāja vietnieks.

Pārējie žūrijas locekļi:
• Mate Sabo (Máté Szabó), parlamentārais Civiltiesību komisārs, Ungārija;
• Barbara Volfa-Viča (Barbara Wolf-Wicha), Sociālo zinātņu institūta pasniedzēja, Zalcburgas universitāte;
• Mati Mikola (Matti Mikkola), Darba likumdošanas profesors, Helsinku universitāte;
• Mērija Deilija (Mary Daly), Socioloģijas skolas pasniedzēja, Sociālā politika un sociālais darbs, Karalienes universitāte Belfāstā;
• Ruta Bekere (Ruth Becker), Sieviešu studiju un Mājokļu pilsētas plānošanā nodaļas vadītāja Dortmundes tehniskā universitātē.

Žūrijas uzdevums ir panākt vienprātību šajos jautājumos, un tās pārskats tiks publicēts dažas nedēļas pēc konferences beigām. Šis pārskats nodrošinās reālu sākumpunktu spēcīgai un efektīvai kopējai pieejai bezpajumtniecības izskaušanai Eiropā.

Paneiropas mediju reģistrācijas un papildu informācija
Lai saņemtu tālāku informāciju vai mediju materiālus, lūdzam sazināties ar: Bianku Balkosu (Bianca Balcos), *Ketchum Pleon*, pa tālruni +32 2 550 00 56 vai e-pastu bianca.balcos@ketchumpleon.com

Informācija
Eiropas Savienības Beļģijas prezidentūra:
- ministra Filipe Kurāra (Philippe Courard) kabinets: Vauts Ess (Waut Es) +32497441856 waut.es@minsoc.fed.be – Pjērs-Žans Burons (Pierre-Jean Burrion) +32478844708 pierre-jean.burrion@minsoc.fed.be
- Federālo sabiedrisko pakalpojumu sociālā integrācija: Isabela Vandenbuša (Isabelle Vandenbussche) pa tālruni +32 2 508 85 48 vai isabelle.vandenbussche@mi-is.be
- Eiropas Komisija, Nodarbinātības, sociālo lietu un vienlīdzīgo iespēju ģenerāldirektorāts: Antuāns Sent-Deni (Antoine Saint-Denis) pa tālruni +32 2 298 62 37 vai antoine.saint-denis@ec.europa.eu
- *FEANTSA* - Ar bezpajumtniekiem strādājošo nacionālo organizāciju Eiropas federācija: Ruta Ovena (Ruth Owen) pa tālruni +32 2534 49 30 vai ruth.owen@feantsa.org